

ПОЗОРИШТЕ.

УРЕЂУЈЕ А. ХАЦИЋ.

ИЗЛАЗИ ЧЕТИРИ ПУТА ПРЕКО НЕДЕЉЕ. — СТОЈИ ЗА НОВИ САД 40, А НА СТРАНУ 60 НОВЧИКА МЕСЕЧНО. — ЗА ОГЛАСЕ НАПЛАЋУЈЕ СЕ ОД ЈЕДНЕ ВРСТЕ 3 И 30 НОВ. ЗА ЖИГ СВАКИ ПУТ.

КРАЉЕВА СЕЈА.

(Наставак.)

(Дете утрчи, матери спеши.)

Неда.

Стани Леонтасе!

Срце мени вели, да то није злоба
Што из тебе збори! Стани, да ми дете
Не буде издајник ако га заплаши
Суза материна. (Детету.) Иди, Александре!
Иди моје дете; мајка ће те звати
По што буде сама. — (Дете излази). Ја сам
спремна, сада

Говори.

Леонтас.

О Недо!

Неда.

Говори, ја слушам!

Леонтас

Како да говорим а да не крвавим
Оно срце, ког би срећу искупио
И својим животом.

Неда (одважно).

Ово срце знаде

Шта је бол. Говори!

Леонтас (тужно).

Шта ћу? Видим да сам
Ужасно орубе којим се прна судба
Служи, да несрећу сеје. Суза твоја
Нек потлачи оног, ко је просу. Чуј сад:
Мијаило ради — да раскине — бригу —
Свезу. — Михаило љуби — другу, љуби
сестру —

4. ПОЈАВ.

(Теодора, у мушком оделу, улази нагло, кад опази
Леонтаса, даје главом стражи знак.)

Теодора (тихо).

Он је збуњен; — слуге нестале напрасно; —
Издајство. Згажена змија сад уједа.
(На глас) Леонтас.

Леонтас.

Господару!

Теодора.

Тражих те по двору;
Нужно дело чека тебе у одаји.
(Леонтас повлачи се).

Неда.

Само један часак, да га још запитам.

Леонтас (Теодори).

Жеља посланика мој је закон. По што
Извршим налоге свога господара
Могу наставити прекинуту причу
Што побуди твоје љубонитство.

Теодора (тихо).

На време сам дошла. (Јасно). Краљице, ако те
Љубонитство мори, жалим што ме слепи
Случај у невреме овамо допрати.

Леонтас (тихо).

Куго људска!

Теодора.

Ако краљица зажели
Леонтас ће на мах продужити причу.

Неда.

Није одвећ хитно (Леонтасу). Иди, па се врати
Кад буде времена. — Овде беш ме наћи.
(Леонтас излази).

Теодора (тихо).

Ако му челичне полуге на врати
Не буду сметале. (Јасно). Ја се бојим, Недо,
Да ми речи не ће моћи приклонити
Твоју душу, која ваљда сада следи
Саслушаној причи.

Неда.

Где је моје ухо,
Ту ми је и душа, а оба су онде.
Где је збор задахнут племенитом цели.

Теодора.

Може л' онај, који тебе Недо тражи,
Који тражи зраку твога љупког ока;
Може л' онај друго осебати, хтети,
Него само оно, што је лепо, што је
Племенито? Који љуби грех и злочин,
Томе смета јарко сунце, веруј. А зар
Твоје лице није јарко сунце, које
И пучину срца разгрејати може?

Неда (благо).

Младо срце, као што је твоје, сваки
Стручак у природи за ружицу сматра;
Ваљда за то, што му чиста душа своје
Мирисе пренаша и на оно биље,
Које грешној души само смрада, само
Трња даје.

Теодора.

Ако ово за човека
Дично својство данас моје срце краси,
То је, лепа Недо, твоје дело!

Неда.

Моје?

Теодора.

Не чуди се томе. Добро као и зло,
Лепи се за оног, који с њима чешће
У додир долази. У те' краљице
И зликовац да је, човеком би пост'о!
Које чудо, да је твоје нежно срце
Љубављу згрејало, очарало својом
Божанственом силом и моје млађано,
Ал' до скоро хладно срце.

Неда.

Твоја љуба

Уживаће слатке плоде овог красног
Рајског цветка.

Теодора.

Не ће, веруј Недо, не ће!

Неда.

Не ће? Твоја љуба?

Теодора.

Не ће! Овај цветак
Вене у пулољу ако топли зраци
Твога жарког ока не растворе стегу
Зеленог завоја што му цветат' смета.

Неда.

Ви мужеви чудне боравите мисли
Кад вам једном срце љубављу запламти:
Не ће жена никог учити да љуби;
Љубав, то је семе што га творац сеје
Кад човека ствара.

Теодора.

Ал' би ово семе
Ил' замрзло или спржило се, да му
Блага душа женска не разгреје, или
Да му не разхлади станак. Красна Недо!
Ако си гледала када бујни поток
Са врх горе хујећ' ливади у крило
Руши врлет тврду, што му току смета,
А на хитром равну откинути цветац
Где се дршћућ' спрема, да на кршном крају
Мирисаво чело раздуби, па онда
Да увене; или ако си гледала
Крилите ветрове, кад се пусте бесно
Да играју коло око земље, мрким
Ужасом смрачене, а у њихном тамном
Крилу слабо тиче, како тујећ' гине
За мајчиним гвездом, а не може сили
Да одоле крилма — онда си видела
Мог живота прошлост. — Бурнаје, жалосна! —
Као што мутни дани уздишу за сунцем,
К'о што дете гине за мајчиним крилом;
Тако ми је срце гинуло за зраком
Љубави; — до скоро то је тако било; —
Сада више није: сунце само, није
Никад младо цвеће својим сјајним зраком
Обавило тако, као што твоји чари
Мене обгрлише; никад није бистра
Роса засијала у јутрењем зраку
Тако красно, као твоје бело лице
Што се сад преда мном у осмејку сија.

Неда.

Твоје плахе речи снимине копрену
До сад за ме густу. Јесу л' ове речи
Мени намењене? Мени? Неди? Или
Ваљда распламтела твоја машта снује
Преда мном говоре, за другу доличне.

Теодора.

Теби, теби Недо, моје сунце јарко!
За мене у свету друга и не живи.

Неда.

А ти даруј мени зачуђеној само
Један часак рока, да промислим, шта ћу
Да ти рекнем.

Теодора (тихо).

Пучку ћерку није мука
Победити. (Јасно). Недо, не размишљај дуго;
Љубав не размишља већ осећа.

Неда.

Љубав?
Јест да право рече, љубав не размишља.
Али ја не љубим, ил' да рекнем боље:
Ја не љубим тебе. С тога и размишљам
Шта да чиним, да те борим, или да те
Сажалевам.

Теодора.

Чини лепа Нето, што ти Драго, само љуби! Та и сажалеће Често рађа љубав. Жали на ме љуби. Дивна Нето! (Хоће да је загрли).

Неда.

Сада хоћу да те корим.

Ако твоја младост осрамоти разум Што дозволи, да ти слепа страст наведе Погазити закон мирљиве природе, Тим што тражиш љубав, где ти борба, где ти Ваљда и срамота чељусти отвара; За што заборави закон човечанства, И закон хришћанства, кој' те учи младог, Не желити љубу сачовека твога. Твоје понашање тебе осуђује. То ти је каштига!

Дете (улази).

Оди, оди моје дете!

Остани код мајке, давна те већ чекам.

Теодора (тихо).

Шта је ово? Куго, ко те сад допрати.

Неда.

Драги сине, учи још за рана бити Мајчина обрана. (Узима га на крила).

Слуга (улази).

Слуга.

Младог краљевића господар позива.

Неда (тихо).

Шта би? Шта ћу јадна?

Укор ми је спреман ако га задржим! (Јасно). Иди, Александре, иди оцу — само Не заостај дуго, сунце материно.

(Слуга и дете излазе. Неда гледа кроз прозор).

Теодора.

Нето, не уклађај твоје бело лице, Један поглед, Нето, приклићем те. —

(Наставиће се.)

Д И С Т И Њ И.

СРПСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ.

(„Поштењаци“) представљани су у уторник 11. априла. Госп. Ј. Племенчић, члан народног позоришта у Београду, као гост.

О овој представи бићемо врло кратки, јер немамо много добра да кажемо. Пепоне (Племенчић) је така улога, која је готово непрестано на сцени и са свима особама има посла тако, да кад она не иде савршено и тачно, онда и све друге за собом повуче. Наш мили гост је сувише на брзу руку преузео таку голему улогу, а уз то још једнако промукнут био, па се стога и опажаху паузе и нека необична пргавост у игри, али је уједно провиривала и могућност, да би је кадар био како ваља одиграти са већом спремом. Слигари (Брани и Недељковић) погрешили су што су се из прва и сами владали као назови-поштењаци. Баскур (Суботић) нам неје довољно поентовао, као што он иначе уме. Зорић беше најбољи Вертиљак; он однесе палму тога вечера. Улога емелинина а нарочито евђенијина, намењене су, како чујемо, приличнијим заменицама у тој врсти, али се овога пута у китости не могаше извести. Дифуровој (Ј. Поповићевој), која је иначе добра у таким улогама, препоручили бисмо да не смеће с ума, да је Францускиња у салону.

Б.

НЕ К РО Л О Г.

* († Бранко Стефановић — Варади.) члан српске народне позоришне дружине преминуо је након ду-

жег боловања у Земуну у цвету младости своје. Покојник је у пригазивању мањих карактерних и интриганатских улога дотерао до лене уметности, а да му је Бог дао живота, био би временом дика и украс наше позоришне дружине. Радио је и на књижевном пољу. Од тог његовог рада штампано је ово: „Појезија и проза.“ Б. С. В. Свеска I. Вереница, Глумчева смрт. У Панчеву, брзотиском Јовановића и Павловића 1871. — 2. „Беседа на парастосу“ српским мучеником и борцем, што су пали 1848 бранећи право и народност своју. Говорио на Усекновење 1871 г. у Земуну Б. С. В. (Трошком Милоша Грабовачког Србина.) У Београду, у штампарији Н. Стефановића и дружине 1871. У рукопису је оставио, у колико је нама познато, изворну шаљиву игру: „Два дуда,“ и ове преводне: 1. „Готован,“ или вештина како се до среће долази. Шаљива ига у 5 чинова од Фридриха Шилера. — 2. „Увода у кући.“ Шаљива игра у 2 чина од С. Шлезингера. Грдна штета што нам га смрт уграби. Како је лепо почео да ради као књижевник и како је лепо напредовао као глумац, то би временом могао бити на дик у себи и роду своме. Нека је на утеху ојађеној му мајци и сестрама што им је мили покојник светлим образом отишао Богу на истину, и што је иза себе оставио лепа гласа у роду своме! Лака му била земљица и вечни спомен међу браћом!

▲ Издаје управа српског народног позоришта.

СРПСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ.

ИЗВАН

ПРЕДСТАВА 57.

ПРЕТПЛАТЕ.

У НОВОМЕ САДУ У НЕДЕЉУ 23 АПРИЛА 1872

У НОВОЈ ПОЗОРИШНОЈ ДВОРАНИ:

К О Н Ц Ђ Р А Т

ЈОВАНКЕ СТОЈКОВИЋЕВЕ,

УМЕТНИЦЕ НА КЛАВИРУ.

ШКОЛСКИ НАДЗОРНИК.

ШАЉИВА ИГРА У 1 РАДЊИ, С ПЕВАЊЕМ, ОД БОСТЕ ТРИФКОВИЋА.

О С О Б Е:

Поповић, школски надзор.	Зорић.	Савета, еби му	Ј. Хаџићева.
Петровић, сеоски учитељ .	Суботић.	Станко, свршени приправник	Недељковић.
Ката, жена му	Ј. Поповићева.	Писаревић	Рашић.

Збива се у селу.

З А Т И М:

1. „Валцер из Фауста,“ од Гунода и Листа, свира на клавиру г. Јованка Стојковићева.
2. „Соната“ (Cis-moll, opus 27) од Бетовна, свира на клавиру Јованка Стојковићева.

ПОСЛЕ ТОГА ПО ДРУГИ ПУТ:

У П Е Т А К.

ШАЉИВА ИГРА У 1 РАДЊИ, НАПИСАО С. ШЛЕЗИНГЕР, С НЕМАЧКОГ ПРЕВЕО М. ХРВ. СРБЕНДИЋ.

О С О Б Е:

Мелер, бангар	Зорић.	Дорн	Недељковић.
Валентина, еби му	Е. Савићева.	Шпанген	Суботић.
Бернолд	Лукић.		

Збива се у купатилу у Немачкој.

НА ПОСЛЕТКУ:

3. а.) „Постојница,“ од Шуберта и Листа. б.) „Велике варијације“ само за леву руку удешене о химни: „God save the Queen.“ од Драјшока, свира на клавиру г. Јованка Стојковићева.
4. а.) „Баук,“ од Шуберта и Листа. б.) „Српске песме,“ од Корнела Станковића (ор б.), свира на клавиру г. Јованка Стојковићева.

ПОЧЕТАК У 7 И ПО А СВРШЕТАК У 10 САХАТА.